

DA

DA

DA

EUROPA-KOMMISSIONEN

UNIONENS HØJTSTÅENDE
REPRÆSENTANT FOR
UDENRIGSANLIGGENDER OG
SIKKERHEDSPOLITIK

Bruxelles, den 14.4.2011
KOM(2011) 204 endelig

FÆLLES RAPPORT TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

ÅRSRAPPORT OM HONGKONG 2010

Det Særlige Administrative Område Hongkong: årsrapport for 2010

INDLEDNING

Siden Hongkong blev overdraget til Folkerepublikken Kina for over tretten år siden, har Europa-Kommissionen nøje fulgt den økonomiske og politiske udvikling i Det Særlige Administrative Område Hongkong (Hongkong) for at opfylde sit tilsagn til Europa-Parlamentet i 1997 om at udsende årsrapporter om udviklingen. Dette er den trettende rapport og dækker udviklingen i 2010.

I 2010 har princippet "ét land, to systemer" som fastsat i den kinesisk-britiske erklæring og grundloven for Hongkong fortsat fungeret godt, idet befolkningens rettigheder og grundlæggende friheder i Hongkong er blevet respekteret, retsstatsprincippet beskyttet og det markedsøkonomiske system og forretningsmiljøet opretholdt.

De bilaterale forbindelser og samarbejdet mellem EU og Hongkong har fortsat bevæget sig i den rigtige retning, hvad angår handel, investering og dialog om spørgsmål af fælles interesse. EU fortsatte med at være Hongkongs anden største handelspartner. EU er Hongkongs største kilde til udenlandske direkte investeringer efter Folkerepublikken Kina og De Britiske Jomfruøer. Hongkong, der har en af de største koncentrationer af europæiske virksomheder i Asien og er et finansielt og økonomisk knudepunkt i regionen, har opretholdt sin strategiske betydning som handels- og investeringspartner for EU.

EU støtter fortsat kraftigt de hurtige og betydelige fremskridt hen imod målet om indførelse af almindelig valgret i overensstemmelse med Hongkongs grundlov og befolkningens ønsker.

DEN POLITISKE UDVIKLING

2010 var et vigtigt år, hvad angår Hongkongs forfatningsmæssige udvikling, og var domineret af den intense politiske debat af valgreformen.

I juni tog Hongkong et stort skridt fremad, da lovgivningsrådet godkendte forslagene til valgmetoder med henblik på valgene til guvernør og lovgivningsrådet i 2012. I medfør heraf vil det udvalg, der vælger guvernøren, i 2012 blive udvidet fra 800 til 1 200 medlemmer, og antallet af medlemmer af lovgivningsrådet vil stige fra 60 til 70 medlemmer. Forholdet mellem de medlemmer af lovgivningsrådet, der vælges direkte af befolkningen, og dem, der vælges via medlemmer i de funktionelle valgkredse (som fastsat ved den nationale folkekongres' stående udvalgs afgørelse af 2007) bibeholdes (50:50).

Hvad angår de ti nye pladser, som lovgivningsrådet udvides med, vil fem medlemmer blive valgt i de geografiske valgkredse og fem i de funktionelle valgkredse. Sidstnævnte pladser vil blive besat af direkte valgte medlemmer af distriktrådene, som er lokale regeringsorganer. Det betyder, at de 3,2 millioner registrerede vælgere, som på nuværende tidspunkt ikke har ret til at vælge nogen beslutningstagere i funktionelle valgkredse, vil kunne vælge de medlemmer fra disse valgkredse, som skal besætte de fem nye pladser.

Den 25. juni 2010 sagde guvernør Donald Tsang, at det var "en triumf for ordningen ét land, to systemer". Senere understregede han i en politisk tale i oktober, at Hongkong havde taget et afgørende skridt hen imod almindelig valgret, da lovgivningsrådet vedtog forfatningspakken for 2012, og at regionens ønske om at gå videre med den forfatningsmæssige udvikling var blevet opfyldt.

Den 25. juni 2010 udsendte talsmanden for EU's højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, Catherine Ashton, en erklæring, hvori lovgivningsrådets godkendelse af valgreformerne i 2012 blev taget ad notam, og hvori det blev understreget, at EU fortsat kraftigt støttede de hurtige og betydelige fremskridt hen imod målet om indførelse af almindelig valgret i overensstemmelse med Hongkongs grundlov og internationale standarder. Det konkluderedes, at det var den bedste garanti for stabilitet og velstand for befolkningen i Hongkong.

Lovgivningsprocessen var besværlig. Regeringens forslag mødte oprindeligt modstand fra alle pandemokratiske partier. I maj blev der afholdt suppleringsvalg, efter at fem pandemokratiske lovgivere i januar var trådt tilbage, idet de anførte, at suppleringsvalgene ville udgøre en "de facto-folkeafstemning" om, hvor hurtigt den demokratiske udvikling skulle gå. Alle fem lovgivere genvandt deres pladser ved et suppleringsvalg med en meget lav (17 %) valgdeltagelse, hvor de regeringstro partier ikke deltog. I bestræbelserne for at finde et kompromis, der skulle undgå, at valgreformpakken for anden gang blev forkastet af lovgivningsrådet, mødtes embedsmænd fra Folkerepublikken Kina og Hongkongs pandemokratiske ledere for første gang siden begivenhederne på Tiananmenpladsen i 1989. Centralregeringen accepterede det demokratiske partis forslag om at tillade alle registrerede vælgere (snarere end kun valgte medlemmer af distriktsrådene) i Hongkong at vælge de fem nye medlemmer i de funktionelle valgkredse, og senere godkendte lovgivningsrådet det nye forslag med næsten to tredjedels flertal. EU var meget tilfreds med dialogen, der gjorde det muligt at få vedtaget dette forslag.

Guvernør Donald Tsang gjorde det i sin politiske tale i oktober klart, at hans regering i dens regeringstid ikke ville lovgive om spørgsmålet om national sikkerhed, jf. artikel 23 i grundloven. Donald Tsang sagde, at selv om det var en forfatningsmæssig pligt, ville han fokusere sin energi på mere presserende spørgsmål såsom gennemførelsen af lovgivning, der i tide skal bane vejen for valgreformen for 2012 og løse problemerne med levevilkårene.

Hongkongs nye guvernør, Geoffrey Ma, tiltrådte embedet i september 2010 og lovede, at han ville forsvare retsstatsprincippet i Det Særlige Administrative Område Hongkong og forsvare byens domstoles integritet.

Hongkongs lovgivere fra hele det politiske spektrum gav udtryk for deres støtte til den fængslede aktivist, Zhao Lianhai, der tog initiativ til dannelsen af en forældregruppe med henblik på at søge erstatning til børn, der var blevet påvirket af melaminforurenede mælk i Folkerepublikken Kina. Nogle af dem havde også underskrevet en anmodning til den øverste folkedomstol om at løslade aktivisten. 28 deputerede i den nationale folkekongres indgav også en fælles anmodning til domstolen, hvori der indtrængende blev anmodet om en mildere dom i sagen. Zhao Lianhai blev i december 2010 løsladt af lægelige grunde.

Den 23. august 2010 skete der en række tragiske begivenheder i Filippinerne, hvor en turistbus fra Hongkong blev taget som gidsel i Manila, hvilket førte til, at otte personer fra

Hongkong døde, og andre kom til skade. EU kondolerede og gav udtryk for sin støtte til befolkningen i Hongkong.

Båndene mellem Hongkong og Taiwan blev videreudbygget i 2010 under Hongkongs finansielle sekretær John Tsangs besøg i Taiwan i august. I maj blev det økonomiske og kulturelle samarbejdsråd mellem Taiwan og Hongkong oprettet i Hongkong. Begge parter enedes om at styrke udvekslingerne og samarbejdet inden for handel, finansielle anliggender, fremme af investeringer og turisme.

Generelt finder EU, at gennemførelsen af princippet "ét land, to systemer" i Hongkong i løbet af 2010 fortsat var tilfredsstillende, og de rettigheder og friheder, som befolkningen garanteres i medfør af den kinesisk-britiske erklæring og grundloven, blev fortsat respekteret.

DEN ØKONOMISKE OG HANDELSMÆSSIGE UDVIKLING

Allerede i begyndelsen af 2010 var Hongkongs økonomi kommet over den globale finanskrisen. BNP steg med 7,1 % i faste priser i løbet af de første tre kvartaler af 2010, efter at det var faldet med 2,7 % i 2009. Ved hjælp af de foranstaltninger, regeringen traf under krisen, lykkedes det at dæmme op for eksterne risici og opretholde tilliden. Væksten efter krisen blev støttet af Folkerepublikken Kinas robuste økonomi, en stærk stigning i eksporten til de asiatiske markeder, rigelige kapitaltilførsler samt stigende tillid blandt forbrugerne og i erhvervslivet. Arbejdsmarkedet var stabilt, og arbejdsløsheden faldt i de tre måneder forud for november 2010 til det laveste niveau i to år, nemlig 4,1 %¹. Det vedholdende økonomiske opsving og de stigende importpriser blev imidlertid ledsaget af et inflationspres. Forbrugerprisinflationen i 2010 var på 2,3 %², og den stigende tendens ser ud til at fortsætte i 2011.

I 2010 tiltrak Hongkong rigelige internationale kapitaltilførsler til aktivmarkederne under de globalt lempeligere monetære rammebetingelser. Eftersom Hongkongs dollar er bundet til den amerikanske dollar, var det ikke muligt at anvende pengepolitik for at tage fat på problemet med prispres på aktivmarkedet. Udfordringen for regeringen i Hongkong i 2010 blev derfor at mindske risikoen for en spekulationsboble. Trods de negative virkninger af kursbindingen for prisbevægelserne på aktivmarkedet og inflationen bekræftede Hongkongs myndigheder offentligt, at de havde til hensigt at opretholde valutakursbindingen (mellem HKD og USD), som har eksisteret siden 1983.

Hongkong udvidede sin rolle i internationaliseringen af Folkerepublikken Kinas valuta, yuan renminbi (RMB). Med støtte fra centralregeringen samt den finansielle ekspertise og infrastruktur i Hongkong har Hongkong hidtil med held placeret sig som et af de førende offshore-centre for RMB-handel og -produkter. I løbet af 2010 lempede Kina gradvist sine regler for RMB-kapitaloverførsler, transaktioner på tværs af grænserne, udstedelse af virksomhedsobligationer og adgangen til sit onshore-obligationsmarked med henblik på at forbedre onshore-omløbet af RMB. Samtidig steg handlen i RMB i Hongkong betydeligt og vedvarende og nåede stigende og rekordhøje niveauer for indlån i RMB, handelstransaktioner

¹ Kilde: Hongkongs optællings- og statistikkontor.

² Kilde: tallet repræsenterer vækstraten i forbrugerprisindekset de første elleve måneder af 2010, Hongkongs optællings- og statistikkontor.

på tværs af grænserne og finansierings- og investeringsprodukter i RMB. Hongkong fastholdt i 2010 sin førende stilling som det største IPO-marked globalt.

Hongkong og Kina fortsatte med at knytte stadig stærkere økonomiske og handelsmæssige bånd via ordningen for et tættere økonomisk partnerskab (CEPA). Det syvende supplement til CEPA blev undertegnet i maj 2010. I medfør heraf har Kina truffet flere liberaliseringsforanstaltninger på markedet for serviceydelse for Hongkongs tjenesteydere, hvilket bringer det samlede antal serviceydelsessektorer, der er blevet liberaliseret inden for rammerne af CEPA, op på 44. EU fortsatte sit samarbejde med Hongkongs regering med henblik på at videreformidle oplysninger om CEPA til det europæiske erhvervsliv.

Hvad angår regional integration, kom Hongkong og den kinesiske provins Guangdong flere skridt nærmere en institutionalisering af deres samarbejde og handel via en rammeaftale, der blev støttet af Folkerepublikken Kinas statsråd og undertegnet den 7. april 2010. Formålet hermed er at fremme den socioøkonomiske udvikling i Hongkong og Guangdong og at udnytte konkurrenceevnen i Hongkongs servicesektor og Guangdong's fremstillingsindustri for at skabe en moderne global fremstillings- og serviceydelsesplatform.

Samtidig med at Hongkong har opretholdt sin stærke støtte til en multilateral strategi på området handelsliberalisering, er Hongkong for nylig blevet mere aktiv, hvad angår forhandling og indgåelse af frihandelsaftaler. Ud over CEPA med Folkerepublikken Kina undertegnede Hongkong den 29. marts 2010 en aftale om et tættere økonomisk partnerskab med New Zealand, hvilket var Hongkongs første frihandelsaftale med et fremmed land. Forhandlingerne om frihandelsaftaler med Den Europæiske Frihandelssammenslutning (EFTA) blev indledt i januar 2010 og er tæt på at være afsluttede. Hongkong indledte indledende drøftelser med Chile, Peru og Malaysia. WTO foretog i december 2010 en handelspolitisk eksamination af Hongkong. Som ved de tidligere handelspolitiske eksaminationer, WTO har foretaget, blev det anført, at Hongkong fortsat har en af de mest liberale og åbne ordninger for udenlandske investeringer og en af de mest markedsorienterede og åbne økonomier globalt.

I 2010 blev der fremsat eller vedtaget flere meget vigtige lovforslag på det økonomiske område. I juli vedtog Hongkong sin første lov om mindsteløn. Lovgivningsrådet vedtog et forslag fra den af regeringen udpegede arbejdsgruppe om fastsættelse af en mindsteløn på 28 HKD i timen (ca. 2,80 EUR). Loven om mindsteløn træder i kraft den 1. maj 2011.

En anden milepæl var fremlæggelsen af et forslag til en konkurrencelov. Lovforslaget vil (hvis det vedtages) medføre, at der oprettes konkurrencemyndigheder, der får ansvar for at undersøge og retsforfølge konkurrencebegrænsende praksis, der falder ind under anvendelsesområdet for konkurrenceloven, mens de nuværende radio- og fjernsynsmyndigheder vil få konkurrerende kompetence i forbindelse med forhold, der vedrører hvert af disse områder. Loven vil også føre til oprettelse af en konkurrencedomstol. EU er tilfreds med, at der indføres en konkurrencelov i Hongkong, eftersom EU mener, at det er et vigtigt kendetegn for en velfungerende markedsøkonomi, at den har en konkurrencepolitik. Det vil skabe lige vilkår for virksomhederne, øge den økonomiske effektivitet og beskytte frihandlen til fordel for forbrugerne.

Den 3. marts 2010 afsluttede Hongkong lovgivningsprocessen for vedtagelsen af loven og bestemmelserne om udveksling af oplysninger i overensstemmelse med OECD's modeloverenskomst (versionen fra 2004). I skatteloven fastsættes bestemmelse om, at udvekslingen af oplysninger kun skal ske på anmodning. Som reaktion på et offentligt krav

medtog Hongkong en række beskyttelsesklausuler i hver af de overordnede dobbeltbeskatningsaftaler, hvilket giver en række supplerende processuelle garantier i forbindelse med udenlandske domstoles anmodninger om udveksling af oplysninger. I løbet af 2010 undertegnede Hongkong 14 dobbeltbeskatningsaftaler (7 med EU-medlemsstater). Det voksende netværk af bilaterale skatteaftaler forventes at skabe nye erhvervs-, handels- og investeringsmuligheder for alle parter.

FORBINDELSERNE OG SAMARBEJDET MELLEM EU OG HONGKONG

I 2010 fortsatte de bilaterale forbindelser og samarbejdet mellem Den Europæiske Union og Hongkong med at vokse. Hongkong er en vigtig aktør i regionen og fungerer som mellemlid for handel og investeringsstrømme mellem EU og Folkerepublikken Kina.

I 2010 opretholdt EU sin stilling som Hongkongs næststørste handelspartner efter Folkerepublikken Kina. Tilsvarende var Hongkong samme år EU's 16. største handelspartner. Der er kommet godt gang i den bilaterale handel mellem EU og Hongkong igen. Den steg i de første ni måneder af 2010 med 29,9 % og nåede op på 37,9 mia. EUR.

Næst efter Folkerepublikken Kina og De Britiske Jomfruer var EU, der tegnede sig for ca. 9,9 % af de samlede direkte udenlandske investeringer i 2009, den største udenlandske investor i Hongkong. Hongkongs investeringer i Europa har udviklet sig stabilt, og området er blevet en af de største kilder til direkte investeringer fra Asien.

På trods af den globale økonomiske krise har Hongkong fortsat en af de største koncentrationer af europæiske virksomheder i Asien og tiltrækker fortsat et stort antal europæiske borgere, som bosætter sig og arbejder i området. I slutningen af 2010 var der ifølge Hongkongs officielle tal for indvandring i alt ca. 31 100. Langt de fleste udenlandske virksomheder i Hongkong kommer fra EU: 423 regionale hovedsæder, 654 regionale kontorer og 590 lokale kontorer³ (situationen pr. juni 2010), hvilket er flere end fra USA og Japan. EU's erhvervsaktiviteter dækker mange forskellige sektorer, især finans- og erhvervstjenester, handel og logistik, bygge- og anlægsaktiviteter og detailhandel. Virksomheder fra EU er nu blandt de vigtigste aktører inden for bank- og forsikringsvirksomhed samt i værdipapirsektoren i Hongkong.

Den fjerde strukturerede dialog mellem Europa-Kommissionen og regeringen i Hongkong fandt sted den 22. november 2010 i Bruxelles. Mødet dækkede en række spørgsmål lige fra økonomiske forbindelser, herunder handel og investering, til luftfart, miljø, forskning, teknologi, innovation og samarbejde på uddannelsesområdet. Begge parter bemærkede med tilfredshed, at deres handelsmæssige og økonomiske forbindelser fortsat er blevet dybere, og at den bilaterale handel stødt og roligt er vendt tilbage til niveauet før finanskrisen. Der har været flere konstruktive udvekslinger om reformen af retsforskrifterne vedrørende sektoren for finansielle tjenesteydelser såvel som på området sikkerhedskrav til legetøj.

Efter flere års drøftelser mellem Europa-Kommissionen og Hongkong samt indledningen af bilaterale forhandlinger mellem Tyskland og Hongkong i 2008 nåede Europa-Kommissionen og Hongkong i 2010 til enighed om, hvordan retssikkerheden i forbindelse med de bilaterale luftfartsaftaler mellem EU og Hongkong genskabes.

³ Kilde: Hongkongs optællings- og statistikkontor.

I 2010 besøgte Kommissionen flere gange Hongkong. I januar besøgte kommissær for sundhed og forbrugerbeskyttelse, Meglena Kuneva, Hongkong for at deltage i dialogen inden for rammerne af APEC om sikkerheden ved legetøj. I august 2010 mødtes kommissær med ansvar for beskatning og toldunion, revision og bekæmpelse af svig, Algirdas Šemeta, med de relevante modparter i Hongkong for at drøfte skatte- og toldanliggender. Kommissæren lykønskede myndighederne i Hongkong med de fremskridt, der var gjort hen imod gennemførelsen af OECD's standarder for bistand i skatteforhold, og understregede EU's og dets medlemsstaters fortsatte interesse i at indgå et særligt samarbejde med Hongkong om renteindtægter fra opsparing for derved at sikre beskatningen af investorer fra EU i overensstemmelse med reglerne i deres bopælsmedlemsstat, jf. EU-direktivet om sikring af en reel beskatning af renteindtægter fra opsparing og ledsagende aftaler. I september stod generaldirektør Walter Deffaa (Generaldirektoratet for Beskatning og Toldunion) i spidsen for en delegation af toldembedsmænd på det 8. møde i det fælles told- og samarbejdsudvalg mellem EU og Hongkong.

Antallet af aktiviteter inden for rammerne af EU's erhvervsinformationsprogram for Hongkong og Macao (EUBIP), der samfinansieres af Europa-Kommissionen og forvaltes af det europæiske handelskammer (ECC) i Hongkong, er øget, og aktiviteterne er blevet mere forskelligartede. I 2010 blev hovedvægten lagt på forordningerne om finansielle tjenesteydelser, CEPA, miljø, telekommunikation samt told- og skatteanliggender. Der er blevet oprettet forskellige erhvervsråd inden for en række sektorer, hvor europæisk erhvervsliv har en førende stilling, f.eks. informations- og kommunikationsteknologi og finansielle tjenesteydelser. Dette har givet et vigtigt input fra erhvervslivet til dialogen mellem vores regeringer. EUBIP har vist sig at være en vellykket kanal for at skabe en bedre forståelse mellem erhvervslivet i EU og Hongkong.

Hongkong er fortsat centrum for presse- og ytringsfrihed og et førende knudepunkt for medierne i regionen. EU's offentlige diplomatiske indsats har fokuseret på at gøre EU mere attraktiv og synlig i Hongkong inden for rammerne af den nye Lissabontraktat. Siden 1. januar 2010 har Den Europæiske Unions kontor for Hongkong repræsenteret EU som koordinator og forhandler i SAR Hongkong. Lissabontraktaten giver EU mulighed for at knytte tættere bånd til Hongkong. EU's kontor, der arbejder tæt sammen med EU-medlemsstaterne, der officielt er repræsenteret i området, har hurtigt fremlagt væsentlige oplysninger om EU-relaterede handels- og lovgivningspørgsmål, energi og klimaforandringer, finansforordningen, tværkulturel dialog og EU's rolle i verden.

Hongkong er kommet ud af den globale krise uden større systemiske problemer. Hongkongs solide økonomiske og finansielle grundlag, dets åbne økonomi og stabile retlige forhold, der er baseret på respekten for retsstatsprincippet og domstolenes uafhængighed, udgør væsentlige faktorer ved udviklingen af handlen med og investeringerne fra EU, og Hongkong tjener samtidig som bindeled til Folkerepublikken Kina og regionen.